

Handläggare:
Agneta Olofsson

Uppföljning av projekt i anslutning till Mångkultur- året 2006

1 Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att i godkänna rapport om uppföljning av projekt i anslutning till mångkultur-
året 2006 och lägga rapporten till handlingarna.

2 Bakgrund

Under 2006 avsatte nämnden 2 mnkr för projekt i anslutning till Mångkultur-
året 2006. Stödet var reserverat för de s k länsfunktioner som nämnden stöd-
jer (Stockholms läns museum, Länsmusiken, Regionbiblioteket, Läns hem-
slöjds konsulenterna, Film Stockholm, Mångkulturkonsulenten, Länsdanskons-
ulenten) samt Konserthuset, Folkoperan, Mångkulturellt centrum, Interna-
tionella biblioteket samt Cirkus Cirkör.

KUN:s dåvarande ordförande, Ulla Parkdal, bjöd in företrädare för nämnda
organisationer till ett seminarium där idéer till mångkulturprojekt presentera-
des. Tanken med detta seminarium var att ge möjligheter till dialog mellan
dels de aktuella kulturorganisationerna, dels företrädare för KUN och kultur-
och utbildningsförvaltningen. I samtalen med organisationerna framkom att
nämnden kommer att prioritera projekt där två eller flera av ovan nämnda
organisationer samverkar.

I Länsmusikens avtal rörande Mångkulturkonsulentens arbete framgick att
huvudinriktningen i avtalet för 2006 var att stödja länsuppdragen i deras
verksamhet. Det innebar att Mångkulturkonsulenten var delaktig i många
projekt som länsuppdragen genomförde 2006.

Till förvaltningen inkom totalt ansökningar om 12 olika projekt. Ansökningar
incom från alla utom Cirkus Cirkör och Konserthuset. Ansökan gjordes inte på
någon särskild blankett och inga särskilda regler fanns.

Nämnden beslutade att redovisning av projekten skulle ske i likhet med vad som är brukligt för nämndens övriga kulturstöd.

3 Beviljade projekt

Nämnden beviljade stöd till åtta projekt. Två av projekten, Experimentell utställning för barn samt Mångkulturprojekt för barn och ungdom sammanfogades till ett projekt – Sinnenas Äventyr. Alla projekt har lämnat in en redovisning. De beviljade stöden var lägst 75 000 kr och högst 875 000 kr.

3.1.1 Hundra Historier – En mångfald av röster från Stockholms län KUN 2006/12

Film Stockholm, Regionbiblioteket Stockholm och Stockholms läns museum ansökte om 1 060 000 kr i stöd för projektet Hundra Historier – En mångfald av röster från Stockholms län. Totala kostnaden för projektet var beräknat till 1 724 000 kr. Nämnden beviljade 875 000 kr till Stockholms läns museum för projektet vilket var samma belopp som projektbudgeten. Verklig kostnad för projektet blev 1 027 400 kr vilket innebär att projektet blev 152 400 dyrare än beräknat. Projektet finansierades helt av landstinget förutom en liten del av underskottet som länsmuseum finansierade. Merparten av underskottet betalades dock av KUN via Film Stockholms budget. En referensgrupp var knuten till projektet där, förutom Film Stockholm, Regionbiblioteket Stockholm och Stockholms läns museum även Mångkulturkonsulenten och Mångkulturellt centrum deltog.

Målet med projektet var att 100 olika personer med varierad kulturell bakgrund från hela länet skulle kontaktas för att delta i projektet och att med filmen som hjälpmedel samla in deras berättelser. Deltagarna skulle arbeta med den filmpedagogiska metoden Digitala historier och göra 1-3 minuter långa filmer.

Syftet med projektet har varit att med filmen som medium ge röst åt människor som sällan hörs i offentliga sammanhang, att lyfta fram den rika mångfald av berättelser som finns i länet, att erbjuda en mötesplats för människor med olika bakgrund samt att dokumentera vårt immateriella kulturarv.

Temat i projektet kretsade kring personlig identitet och hur denna utformas i från både rötter och fötter. De hundra historierna skulle sedan bli utgångspunkt för en vandringsutställning med tillhörande programverksamhet som turnerade på länets bibliotek. Ambitionen var att nå ut till en bred allmänhet och skapa en debatt kring frågor som rör mångkultur med utgångspunkt i människors egna upplevelser av att leva och verka i vår region i dag.

Totalt genomfördes 13 olika workshops ute i länets kommuner, som genomfördes under två vardagkvällar och en lördag. Varje workshop innehöll två delar: Ett konstsamtal på temat rötter och fötter samt en pedagogisk filmverkstad.

Resultatet av projektet blev 100 historier på 1-3 minuter med 100 personer från totalt 13 kommuner. Av de 100 personer som skapade filmerna var 39 % under 26 år. Filmerna har dokumenterats på DVD och distribueras med en tillhörande informationsfolder via Regionbiblioteket till biblioteken i länet och även via Filmcentrum till skolor runt om i Sverige. Till DVD:n finns också en lärarhandledning som går att ladda ner från projektets hemsida. Därtill har samtliga tre organisationer presenterat verksamheten på sina respektive webbplatser. En hemsida www.hundrahistorier.se har också producerats och projektet redovisar att 10 000 personer har varit inne på sidan till det att projektet redovisades under 2007.. En vandringsutställning har också producerats som har turnerade runt på länets bibliotek. I samband med utställningen arrangerades också diskussioner.

En omfattande skriftlig rapport har gjorts där bl a deltagarna gjort en utvärdering av projektet. Nämnden har tidigare fått ta del av rapporten samt en DVD. Projektet genomfördes enligt planerat, men tog längre tid än planerat och därmed blev lönekostnaderna högre. Likaså kostade DVD och webbsida mer än beräknat.

Förvaltningen har tagit del av arbetsprocessen och några av de 100 digitala historierna. Filmerna visar en mångfald av berättelser från personer runt om i länet. Förvaltningen anser att projektet genomfördes i enlighet med de intentioner som fanns i ansökan och genomförande av projektet var ambitiös och resultatet blev mycket bra.

3.1.2 Operaexperiment KUN 2006/13

Folkoperan, Länsmusiken (LiS)/Stockholms läns blåsarsymfoniker (SLB) ansökte om 500 000 kr i stöd för projektet Operaexperiment. De totala kostnaderna för hela projektet var 500 000 kr. Satsning ingick som en del i Folkoperans ordinarie verksamhet under 2006. Nämnden beviljade projektet Operaexperiment ett stöd med 375 000 kr.

Enligt ansökan var projektet ett led i att organisationerna idag har för lite kunskap om barn och ungdomar boende i Stockholms förorter. Tanken med hela experimentet var att hitta tillbaka till några av Folkoperans grundvisioner: Hur hittar vi en ny publik till operakonsten? Kan vi tänja på operans gränser?

Ett mer långsiktigt mål var även i helaftonsoperor och konsertproduktioner skulle Folkoperan inkludera de mångkulturella aspekterna vid exempelvis beställning av nya musikdramatiska verk. Strävan var också att bli en mer heterogen arbetsplats där de anställda – både konstnärlig och administrativ personal – representerar mångfalden i Sverige.

Operaexperiment var ett delprojekt inför produktionen – *Shit också!* Målet var att i workshopform tillsammans med mellanstadieelever i flera skolor i Rinkeby i nära samarbete med Studiecetrum Rinkeby arbeta fram en ny opera – av och med skoleleverna.

I februari 2006 startade ett barn- och ungdomsprojekt i workshopform på Folkoperan med tre skolor i årskurs 6 i Rinkeby. Hela projektet byggde på delaktighet och medskapande. Eleverna fick i workshopform arbeta med sångare, musiker, teaterpedagog, ljussättare, kostymsömmerskor och perukmakare för att få en introduktion till operans värld.

Resultatet av projektet blev en helt ny typ av opera som berättar barnens historia och där deras musikaliska impulser ingår i operamusiken. Barnen medverkade i själva operan, både bakom och på scenen. 21 föreställningar av *Shit också!* genomfördes 1/2 - 24/3 2007 på Folkoperan. Totalt såg ca 8 000 mellanstadieelever föreställningen. I själva framtagande av föreställningen deltog 140 barn från Rinkeby. Projektet uppmärksammades i media både under arbetsprocessen och vid premiär.

Förvaltningen har under arbetets gång fått information om projektet och har också sett den färdiga föreställningen *Shit också!* Föreställning som bygger på ungdomars egen delaktighet genomfördes av amatörer och professionella. Förvaltningen anser att det blev en lyckad och uppmärksam satsning där barnen sätts i fokus. Till redovisningen har bifogats en dokumentation av projektet.

3.1.3 Dansföreställningar av Ulrika Wedin KUN 2006/ 14

Dans i stad och län (länsdanskonsulenten) ansökte om 225000 kr för att ta fram en ny dansföreställning. Totala kostnaden beräknades till 500 000 kr. Nämnden beviljade 200 000 kr till dansföreställningen ” Solpass och Samplingar”. I redovisningen framgår att kostanden för projektet blev 343 000 kr och förutom stöd från landstinget erhöles även stöd från Stockholms kulturförvaltning och Statens Kulturråd med vardera 60 000 kr.

Koreografen Ulrika Wedin fick i uppdrag av länsdanskonsulenten att skapa en ungdomsföreställning som fick namnet "Solpass och Samplingar". I föreställningen ingick tre kvinnliga dansare. Koreografen sökte medvetet efter tre dansare med annan etnisk bakgrund än svensk eller dansare som behärskar dansstilar från andra delar av världen. Musiken i föreställningen specialkomponerades av Fredrik Brattlöv. Föreställningen associerar fritt kring möten mellan olika kulturer där identitet och rörelsens egen inneboende kraft står i fokus. Målgruppen var ungdomar från årskurs nio och gymnasiet.

Länsdanskonsulenten räknade med att genomföra totalt 30 föreställningar på fem befintliga scener i länet med ca 200 ungdomar i publiken per föreställning. Resultatet blev att endast ca 400 personer såg föreställningen fram till redovisningsdagen. Landstingets stöd användes till produktion och dokumentation av föreställningen.

Förvaltningen har sett föreställningen "Solpass och Samplingar" och anser att den har hög konstnärlig kvalitet. Förvaltningen kan bara beklaga att inte fler kommuner köpte in föreställningen.

3.1.4 Inspirationsträffar för dansgrupper med annat etniskt ursprung KUN 2006/ 15

Dans i stad och län (länsdanskonsulenten) ansökte om 50 000 kr för att anordna två inspirationsträffar för dansgrupper med olika etniskt ursprung än svenskt. Den totala kostnaden för att anordna inspirationsträffar var 50 000 kr.

Syftet var att fler dansföreställningar behövs för barn och olika föreställningar med varierat uttryck och med olika kulturer. Genom att inspirera och utbilda dansgrupper med annat etniskt ursprung än svenskt, annat uttryck än nutida dansen samt även de grupper som gör dansföreställningar med dans från andra delar av världen kan detta genomföras.

En inspirationsträff anordnades den 29 september 2006 där 10 koreografer och dansare som arbetar med etnisk dans (inte modern/nutida dans) deltog. Vid inspirationsträffen visades en barnföreställning av Lotta Gahrton samt en analys av föreställningen under ledning av dansvetaren Marika Hedemy. Vidare genomfördes också praktiska samtal om att genomföra en föreställning i skolan/förskolan.

Resultatet av inspirationsdagen blev att Dans i stad och län planerar att tillsammans med bl a mångkulturkonsulenten arbeta fram ett mentorsystem där ett antal nutida koreografer med mycket erfarenhet av dansföreställningar för

barn kopplas ihop med koreografer/grupper som arbetar med etnisk dans. Förvaltningen anser att projektet var intressant och resultatet att arbeta fram ett mentorssystem ger möjlighet att utveckla kontakterna mellan olika koreografer och dansare.

3.1.5 Kunskapsstafetten KUN 2006/16

Mångkulturellt Centrum ansökte 237 000 kr för projektet Kunskapsstafetten. Totala kostnaderna är beräknades till 297 000 kr. Nämnden beviljade Mångkulturellt Centrum ett stöd om 200 000 kr till projektet Kunskapsstafetten. Projektet avsåg tre avstämningsseminarier samt en slutkonferens under Mångkulturåret 2006. Ansökan var beräknad på att ca 75 personer per seminarium deltog.

Syftet var att utifrån tidigare studier, teorier och begrepp stämna av och diskutera mångfaldsutvecklingen inom länets kulturliv. Vad händer under året? Vad kommer att hända framöver? Fokus läggs på praktiska möjligheter för förändringsarbete inom områdena organisation, produktion och publikarbete. Seminarierna var tänkta att bli dels ett verktyg för en reflekterande avstämning och uppföljning för det som pågår med stöd av Stockholms läns landsting, dels en möjlighet till dialog med andra kulturaktörer inom länet. Seminarierna dokumenteras för att ge idéer och utvecklingsstöd inför framtiden.

Målgruppen var både kulturorganisationer som fick stöd av KUN samt andra kulturaktörer, politiker inom länet. I upplägget av seminarierna samverkade Mångkulturellt Centrum bland annat med länets mångkulturkonsulent samt andra kulturaktörer inom länet som genomför aktiviteter inom ramen för Mångkulturåret.

Totalt kom ca 100 personer till seminarierna. Seminarierna genomförs på olika geografiska platser i länet där kravet är att samtliga lokalerna skall vara tillgängliga för funktionshindrade. Fyra heldagsseminarier med inriktning mot den verksamhet som finns representerad inom bild/film/form, scenkonst samt museum/utställningar/arkiv/kulturmiljö samt en slutseminarium anordnades.

- 8 juni på Husby konsthall (bild/film/form)
- 17 oktober på Oktoberteatern i Södertälje (scenkonst)
- 7 november Dieselverkstaden (Museum/utställning/arkiv/kulturmiljö)
- 7 december Mångkulturellt centrum (praktik och framtid)

Förvaltningen har deltagit vid alla seminarium. Seminarier har tagit upp intressanta teman och frågeställningar. Det har också funnits stort utrymme för diskussion. En önskan hade varit att fler aktörer i länet hade haft möjlighet att

delta i dessa seminarier. Förvaltningen har svårt att avgöra om orsaken till deltagarantalet var lågt var att seminarierna inte ansågs intressanta eller om det var en miss i marknadsföringen från Mångkulturellt Centrum att nå ut till målgruppen. Mångkulturellt centrum har gjort en dokumentation av projektet.

3.1.6 Mångkulturprojekt för barn och ungdom (Sinnenas Äventyr)KUN 2006/17- samt Experimentell utställning för barn (Sinnenas Äventyr) KUN 2006/19

Länsmusiken, Länshemslöjdskonsulenterna samt Länsdanskonsulenten ansökte om 275 000 kr i stöd för att genomföra mångkulturprojekt för barn och ungdom. Kostnaden för projektet var beräknad till 275 000 kr. Utöver detta ingick övriga kostnaderna som en del i ordinarie verksamhet. Nämnden beviljade 175 000 kr till projektet. Projektets kostnader blev 225 365 kr.

Länshemslöjdskonsulenterna ansökte om 100 000 kr i stöd till projektet Experimentell utställning för barn. Totala kostnader för Experimentell utställning beräknades till 400 000 kr. Nämnden beviljade 75 000 kr till projektet.

Dessa två ansökningar blev ett projekt – Sinnenas äventyr. Redovisning har inkommit både från Länsmusiken och från länshemslöjdskonsulenterna.

Syftet med projektet (ansökan om mångkulturprojektet) var att arrangera hel-dagar i skolorna som skall innehålla musik, dans –och slöjdworkshops med inriktning på ett bestämt land och kultur. Tanken är att även bjuda barn på mat från det berörda landet. Dagen skulle avslutas med att barnen som delta-git i en workshops även tog del av en stor avslutningsföreställning där även skolans övriga elever deltog. Målgrupp var barn från 6 år till 16 år.

Syftet med projektet (ansökan experimentell utställning för barn)var att barn fick möjlighet:

- Att få erfarenheter och kunskap om hur slöjden hör hemma i leken, i det kulturhistoriska, mångkulturella, tvärkulturella och ekologiska sammanhanget
- Att upptäcka och utforska slöjdens material och verktyg i gemenskap med andra barn
- Att utveckla sin egen förmåga att skapa i slöjdens material

Det tidigare projektet Slöjdcirkus var förebilden till en experimentell utställning för barn och ungdom. Ambitionen var att göra en mobil utställningen som gjorde att den blev lätt att flytta till länets kommuner. Utställningens mål var också att inspirera till bildandet av Slöjdklubbar. Under utställningsperioden skulle barngrupper att slöjda och inspireras av den folkliga kulturen, material och tekniker, musik och dans.

Resultatet av de båda ansökningarna var att det blev ett samarbete mellan tre länsfunktioner; läns-hemslöjds-konsulenterna, läns-danskonsulenten samt läns-musiken. I projektet ingick dansare/pedagog och musiker/pedagog samt läns-hemslöjds-konsulenterna. Även en regissör ingick.

Information och inbjudan om föreställningen gick ut till länets skolor år 3-5. Programmet marknadsfördes också i Länsmusikens utbudskatalog och Läns-hemslöjds-konsulenternas terminsprogram. Totalt producerades 40 föreställningar under 20 dagar på Trappan i Vällingby Centrum. Totalt kom 925 barn och 130 pedagoger från 16 olika skolor i åtta av länets kommuner. Förutom föreställningar har fortbildningar för lärare och Öppet Hus genomförts. Sinnenas äventyr genomfördes också 2007 i Huddinge. En utförlig rapport från projektet kommer att sammanställas.

Förvaltningen har tagit del av projektet genom att besökt föreställningar av Sinnenas Äventyr och anser att projektet uppfyller de syften som fanns i de båda ansökningarna. Förvaltningen anser att projektet gav möjlighet till att utveckla barns kreativa förmågor.

3.1.7 Internationella författarbesök KUN 2006/18

Internationella biblioteket ansökte om 166 000 kr för projektet Internationella författarbesök. Totala kostnaden för projektet beräknades till 166 000 kr. Nämnden beviljade 75 000 kr till Internationella biblioteket för projektet Internationella författarbesök. Projektet finansierades också med stöd av Svenska Institutet och Statens Kulturråd. Totala kostanden för projektet blev 166 000 kr.

Syftet med barnboksveckan var att stimulera barn och ungdomar med annat modersmål än svenska till ökad läsning och eget skrivande, att öka kunskapen bland svenska bibliotekarier och författare om barn- och ungdomslitteratur i de utvalda länder och att låta de inbjudna författarna träffa svenska kollegor och lära sig mer om den svenska barn och ungdomslitteraturen. Sex barnboks-författare från sex olika länder besökte Stockholm mellan den 3 december och 9 december 2006. Författarna besökte hemspråksklasser i Stockholm, Nacka, Södertälje, Järfälla och Haninge. Hela projektet inkluderade även fyra andra orter i landet. Totalt deltog ca 3 000 barn och ungdomar, ett tjugotal moders-mållärare, ca 120 svensk barn- och ungdomsförfattare och bibliotekarier.

Förvaltningens stöd gick till de författarbesök som ägde rum i Stockholms län. Förvaltningen besökt inte någon av aktiviteterna med har ändå en uppfattning att projektet var uppskattat och lyckat.

4 Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen gör bedömningen att de projekt som fick stöd 2006 motsvarar förväntningarna vad som sagts i ansökan avseende såväl formerna för projektets genomförande som konstnärlig kvalitet. De flesta projekt har genomförts i den omfattning som var tänkt från början. Projektansvariga har också i stort sett varit nöjda med genomförandet av projektet. En del av projekten nådde tyvärr inte en så stor publik/deltagare som var tänkt.

Förvaltningen anser att stöden gav möjlighet för organisationerna att genomföra relativt stora projekt som de inte kunnat genomföra inom det ordinarie stödet. Några av projekten var redan inplanerade i organisationens ordinarie verksamhet för 2006 men fick genom ytterligare stöd möjlighet att utöka projektet. Mångkulturprojekten innebar också att samarbetet mellan länsfunktionerna utökades och förbättrades. Alla projekten har haft en ambition att utveckla och uppmärksamma mångfalden.

För mångkulturprojekten fanns ingen ansökningsblankett men organisationerna har kunnat redovisa på en redovisningsblankett. Förvaltningen har inte kunnat göra samma uppföljning som för övriga kulturstöd, men har ändå fått en god bild av projektets genomförande och resultat. Förvaltningen har besökt att alla projekt, utom två och kan konstatera att projekten har genomfört i enlighet med de intentioner som organisationerna hade i ansökan.

Hans Ullström